

Critical Analysis of Hawizi's Wedding Interpretative Foundations, Focusing on the "Current of News Reporting" and the "Certainty of the Issuance of Narrations from the Four Books"

Sakineh Abbasi Karani^{**}
Habibullah halimi jelodar^{***}
Mohammad Sharifi^{****}

Abstract

The present study, titled "Critical Application of the Interpretative Principles of Arushi al-Hawazi (Analysis of the 'Current of Akhbarism' and 'The Certainty of the Transmission of the Narrations of the Four Books')", is based on description and analysis. Arushi al-Hawazi presents an interpretation of Nur al-Thaqalayn, drawing on the narrations of the Infallibles (AS). In his interpretation of Nur al-Thaqalayn, due to the influence of the akhbarism tendency, Huwazi limited himself to narrating narrations without evaluating them. As a result, weak and unreliable hadiths were also included. The core issues discussed in this article regarding the interpretation of Nur al-Thaqalayn are rooted in two factors: "Current of Akhbarism" and "Belief in the Certainty of the Transmission of the Narrations of the Four Books." The problems caused by the Akhbarism idea include the "lack of authenticity of the Quranic phenomena" and the 'monopoly of Quranic knowledge by the Infallibles (AS).' The issues related to the "belief in the certainty of transmission of the narrations of the four books" in the interpretation of Nur al-Thaqalayn are based on the fact that the authors of the four books relied on highly reliable sources, making their narrations definitive. However, firstly, the certainty of each individual is only valid for that person; secondly, prominent scholars such as Kulayni, Sheikh Saduq, and Sheikh Tusi did not always consider the narrations in the "Fundamentals of the Four Months" to be definite. They sometimes questioned the authenticity of the narrations they recorded. Therefore, some examples are quoted and critiqued during this examination.

Keywords: Appearances of the Qur'an, Bases of interpretation, Ekhbarism, Unity of science

* Received: 2025-02-18 Revised: 2025-06-22 Accepted: 2025-07-20

** PhD in Comparative Interpretation from the Hazrat Khadija (PBUH) Specialized Higher Education Center in Babol. Iran. Email: as.karani36@gmail.com

*** Associate Professor of the Qur'an and Hadith Department, Faculty of Theology and Islamic Studies, University of Mazandaran. Babolsar. Iran. Email: jloudar@umz.ac.ir

**** Associate Professor of the Qur'an and Hadith Department, Faculty of Theology and Islamic Studies, University of Yazd. Yazd. Iran. Email: m.sharifi@yazd.ac.ir



This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

رویکرد انتقادی به مبانی تفسیری عروسی حویزی (تحلیل «جریان اخباری گری» و «قطعیت صدور روایات کُتب اربعه»)*

سکینه عباسی کرانی**
 حبیب الله حلیمی جلودار***
 محمد شریفی****

چکیده

عروسی حویزی تفسیر نورالثقلین را براساس روایات معصومان (ع) فراهم آورده است. وی در تفسیر نورالثقلین، به دلیل اثرپذیری از گرایش اخباری گری، تنها به نقل روایات بسنده کرده و به ارزش یابی آن ها نپرداخته است؛ لذا، در تفسیر وی احادیث ضعیف و سست هم وارد شده است. پژوهش حاضر با روش توصیفی-تحلیلی و ابزار کتابخانه ای به آسیب های مبانی تفسیر نورالثقلین پرداخته و بر دو عامل «جریان اخباری گری» و «اعتقاد به قطعیت صدور روایات کُتب اربعه» استوار است. آسیب هایی که به دنبال اندیشه اخباری گری به وجود آمد، «عدم حجّت ظواهر قرآن» و «اندیشه انحصار علم قرآن به معصومان (ع)» است و آسیب برگرفته از «اعتقاد به قطعیت صدور روایات کُتب اربعه» در تفسیر نور الثقلین بر این استدلال استوار است که مؤلفان کتاب های چهارگانه، روایات را از منابع بسیار معتبر گرفته اند؛ پس، احادیث آن ها قطعی الصدور بوده است. درحالی که، اولاً قطع هر کسی برای خودش حجّت است، درثانی؛ کلینی، شیخ صدوق و شیخ طوسی هم احادیث «اصول اربعمائه» را قطعی الصدور نمی دانستند و گاهی در صحت حدیثی که خود نقل کرده اند مناقشه می کردند. لذا، ضمن بررسی، برخی نمونه ها، نقل و نقد شده است. کلیدواژه ها: اخباری گری، ظواهر قرآن، انحصار علم، مبانی تفسیری.

* تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۱/۳۰ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۴/۲۹
 ** دکترای تفسیر تطبیقی مرکز آموزش عالی تخصصی حضرت خدیجه (س) بابل، ایران. ایمیل: as.karani36@gmail.com
 *** دانشیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه مازندران، بابل، ایران. (نویسنده مسئول) ایمیل: jloudar@umz.ac.ir
 **** دانشیار گروه قرآن و حدیث دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه یزد؛ یزد: ایران. ایمیل: m.sharifi@yazd.ac.ir



۱- مقدمه

در گستره تفاسیر شیعه، تفسیر نورالتقلین از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. تفسیری که باتکیه بر روایات اهل بیت (ع) کوشیده‌است تا قرآن کریم را از منظر حدیث بازخوانی کند. نقد مبانی تفسیری حویزی، نه از سر انکار جایگاه روایات در تفسیر، بلکه به منظور بررسی توجه به گزینش‌های حدیثی، نحوه مواجهه با تعارضات حدیثی، توجه یا عدم توجه به نقش عقل و غیره است.

۱-۱. بیان مسأله

یکی از مباحث بسیار مهمی که در زمینه تفسیر قرآن نقش اساسی ایفا می‌کند، آگاهی به نقش روایات تفسیری است؛ زیرا روایات از یک سو، منبع بسیار مهمی در تقویت تفسیر قرآن و از سوی دیگر، بیان‌کننده روش تفسیر آن هستند. در تفسیر نورالتقلین با حجم زیادی از روایات در عرصه تفسیر قرآن روبه‌رو هستیم که نیاز است تا بحث بنیادین و مبنایی درباره این مهم‌ترین منبع تفسیری قرآن انجام شود. منظور از مبانی، زیربناهای بحث علمی است که به عنوان پایه و شالوده بحث به‌شمار می‌رود و مباحث مربوط را براساس آن استوار می‌کند. لذا، پژوهش حاضر درصدد بررسی، تحلیل و نقد مبانی تفسیری حویزی است.

تفسیر روایی اصیل‌ترین روش تفسیری در میان مسلمانان است؛ زیرا هر مسلمانی با هر گرایش مذهبی، کلام رسول خدا (ص) را در تبیین آیات، فصل الخطاب دانسته‌است و امامیه _ بر پایه مبانی کلامی خود، هم‌چون عصمت ائمه و حجیت کلام آنها _ هر روایت مسند رسیده از ائمه (ع) را هم‌پایه سخن رسول خدا (ص) می‌داند.

آنان، علم تفسیر و تأویل تمامی قرآن را فقط از آن ائمه (ع) می‌دانند، با این تفاوت که برخی از امامیه فهم غیر معصوم را _ حتی فهم ظاهر قرآن را _ حجت‌نمی‌دانند و آن را نفی می‌کنند و هر تفسیر غیرروایی را تفسیر به رأی می‌انگارند و رسیدن به مراد آیات را برپایه قواعد یقینی عقلی و قواعد محاوره عقلایی برنمی‌تابند. بدین ترتیب، هر تفسیر اجتهادی را، مقابل تفسیر روایی قرار می‌دهند (معرفت، ۲/۱۸: ۱۴۱۸؛ بابایی، ۱/۲۵: ۱۳۸۵). عروسی‌حویزی از محدثان و فقهای امامیه در قرن یازدهم است. از تاریخ ولادت حویزی اطلاع دقیقی در دست نیست. به گفته خودش، در حویزه یکی از شهرهای خوزستان به دنیا آمده‌است (خوانساری، ۴/۲۱۸: ۱۳۹۰). برخی از مورخان گفته‌اند که سال وفات حویزی با سال وفات شاگردش سید نعمت‌الله جزایری اشتباه شده‌است، هرچند که تاریخ وفات حویزی را سال ۱۱۱۲ قمری می‌دانند. از همین رو، تاریخ درگذشت وی نامشخص است (مدنی بجستانی، ۲/۱۱۳۶: ۱۳۸۵). ملاعبدالرشید شوشتری در سال ۱۰۷۳ قمری با تمجید از عروسی حویزی مدحی بر کتاب نورالثقلین نوشته‌است که نشان‌دهنده حیات عروسی حویزی تا این سال بوده‌است (آقابزرگ تهرانی، ۴/۳۲۸: ۱۴۰۳). حویزی که هم‌عصر حر عاملی و علامه مجلسی است، در شیراز زندگی می‌کرد (مدرس، ۲/۸۹: ۱۳۶۹). حر عاملی ضمن تمجید و تعریف فراوان از حویزی، تفسیر نورالثقلین را از او تقاضا و او را برای نگارش این تفسیر تحسین کرده‌است (حرعاملی، ۲/۱۵۴: ۱۳۶۲). علاوه بر تفسیر نورالثقلین که بی‌تردید نوشته عروسی است، دو نگاشته دیگر با اسامی شرح لامیه‌العجم و شرح شواهد مغنی به حویزی نسبت دارد که برخی، آن‌ها را تألیف بحرانی دانسته‌اند (افندی، ۳/۱۴۸: ۱۴۰۱).

۱-۲. پیشینه

با بررسی به عمل آمده، تاکنون اثر یا پژوهشی مستقل درباره آسیب‌شناسی مبانی تفسیر نورالثقلین با تأکید بر «جریان اخباری‌گری» و «اعتقاد به قطعیت صدور روایات کُتب اربعه» در سورة بقره پدید نیامده است. البته پژوهش‌هایی پیرامون این تفسیر وجود دارد:

- قاسم‌پور و خدمتکار، (۱۳۹۳)، مقاله «آسیب‌شناسی روایات تفسیری نورالثقلین»: در این مقاله، معیارهای نقد حدیث در سنجش روایات آن و میزان اعتبار یا عدم اعتبار روایات این تفسیر بیان شده است که شامل معیارهای درون‌دینی، از جمله: مخالفت حدیث با قرآن، نمونه‌هایی از آن و بررسی و تحلیل آن، مخالفت حدیث با سنت قطعی، مخالفت حدیث با مسلمات مذهب امامیه و معیارهای برون‌دینی، از جمله: ناسازگاری حدیث با براهین عقلی، ناسازگاری حدیث با مسلمات علمی، ناسازگاری حدیث با شواهد تاریخی است.

- مهدوی‌راد، مصلاهی‌پور و فهیمی‌تبار، (۱۳۸۸)، مقاله «اجتهاد در نورالثقلین»: در این مقاله به معرفی تفسیر نورالثقلین و اجتهاد در گزینش روایات تفسیری و طبقه بندی آن‌ها و اجتهاد در انتخاب منابع و جابجایی روایات و تقطیع روایات و اجتهاد در انتخاب موضوعی روایات و چیدمان آن‌ها پرداخته شده است.

- عبدالله‌زاده و خدمتکار، (۱۳۹۵)، مقاله «نقد متنی روایات تفسیر نورالثقلین براساس مستندات قرآنی»: نویسندگان نشان دادند که روایاتی در این تفسیر وجود دارد که با نصوص قرآنی در تعارض هستند و استناد به آن‌ها می‌تواند منشأ دیدگاه‌هایی بیگانه با مقصود قرآن شود و وجود روایاتی که در مقیاس مستندات قرآنی به هیچ وجه معتبر نیست، اعتماد به این تفسیر را از بین می‌برد.

- شایسته‌نژاد و مسلمی، (۱۳۹۳)، مقاله «بررسی تطبیقی روش تفسیری تفاسیر درالمنثور و نورالثقلین با تأکید بر سورة واقعه»: نگارندگان پس از معرفی اجمالی دو

فاضل تونی، عبدالله بن محمد، (۱۴۱۵ق)، الوافیة فی أصول الفقه، قم، مجمع الفکر الاسلامی.
فراهیدی، خلیل بن احمد، (۱۴۰۹ق)، العین، محقق، مهدی مخزومی، ابراهیم سامرائی، چاپ دوم، قم، مؤسسه دارالهجرة.

کرکی، حسین بن شهاب الدین، (۱۳۹۶ق)، هداية الأبرار إلى طریق الأئمة (ع)، نجف، مؤسسة احیاء الاحیاء.

کشی، محمد بن عمر، (۱۴۰۴ق)، اختیار معرفه الرجال المعروف به رجال الکشی، قم، مؤسسه آل البيت لأحياء التراث.

کلینی، محمد بن یعقوب، (۱۴۰۷ق)، الکافی، چاپ دوم، تهران، دارالکتب الإسلامیه.
مجلسی، محمدتقی، (۱۴۰۶ق)، روضة المتقين فی شرح من لا یحضره الفقیه، تهران، بنیاد فرهنگ اسلامی کوشان پور.

محسن پور، قاسم، خدمتکار آرانی، خدیجه، (۱۳۹۳ش)، «آسیب شناسی روایات تفسیری نورالتقلین»، مجله پژوهش دینی، دوره ۱۴، پاییز و زمستان، شماره ۲۹، صص ۷۷-۱۰۶.
مدرس، محمدعلی، (۱۳۶۹ش)، ریحانة الادب فی تراجم المعروفین بالکنیة واللقب، تهران، خیام.
مدنی بجستانی، محمود، (۱۳۸۵ش)، فرهنگ کتب حدیثی شیعه، تهران، مؤسسه انتشارات امیرکبیر.
مسعودی، عبدالهادی، (۱۳۸۸ش)، آسیب شناخت حدیث، قم، انتشارات زائر.
معرفت، محمدهادی، (۱۴۱۸ق)، التفسیر و المفسرون فی ثوبة القشيب، مشهد، الجامعة الرضوية للعلوم الإسلامية.

مؤدب، رضا، (۱۳۸۶ش)، مبانی تفسیر قرآن، قم، دانشگاه قرآن و حدیث.
مهدوی راد، محمدعلی، عباس، مصلاهی پور، حمیدرضا، فهیمی تبار، (۱۳۸۸ش)، «اجتهاد در تفسیر روایی نورالتقلین»، دوفصلنامه حدیث پژوهی، سال اول، بهار و تابستان، شماره ۱، صص ۲۲-۴۴.

ناصری، محمداکبر، (۱۳۹۴ش)، «آسیب شناسی روایات تفسیری با عطف توجه به دو تفسیر نورالتقلین و الدر المنثور»، پایان نامه ارشد، استاد راهنما: محمدعلی ایازی، قم، جامعه المصطفی العالمیه.

هاشمی‌شاهرودی، محمود، (۱۳۸۸ ش)، فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت علیهم‌السلام، قم، مؤسسه دائرةالمعارف فقه اسلامی.

Bibliography

- The Holy Quran, (2010), translated by Mehdi Elahi Qomshahi, Tehran: Payam.
- Ibn Shahr Ashhub, Muhammad ibn Ali, (1380), Ma'alem al-Ulama fi lista'i kitab al-Shi'iyyah wa asma' al-Musannafiyn minnhum qadima' wa hadith, Najaf: Al-Haydaryah Press. [In Arabic]
- Ibn Faris, Ahmad ibn Faris, (1404): Mu'jam al-Maqayyis al-Lughah, Qom: Maktaba al-Ilam al-Islami. [In Arabic]
- Ibn Manzoor, Muhammad ibn Makram, (1414 AH): Lisan al-Arab, Beirut: Dar Sadr, ch. 3. [In Arabic]
- Abu Hayyan, Muhammad ibn Yusuf, (1420 AH): Al-Bahr al-Muhiyyah fi tafsir, Beirut: Dar al-Fikr. [In Arabic]
- Astarabadi, Muhammad Amin, (1426 AH), Al-Fawa'id al-Madiniyah, Qom: Al-Islami Publishing House. [In Arabic]
- Astarabadi, Mohammad Amin, (1321 AH), Civil Benefits, Tabriz: Bina.
- Esfandiari, Muhammad, (1388), Khumud va Jamud, Tehran: Sahifa Khrad. [In Persian]
- Effendi, Abdullah ibn Isa, (1401), Riyadh of Scholars and Hayyad al-Fadlā, Qom: Ayatollah Marashi Library. [In Arabic]
- Ansari, Murtaza, (1428 AH), Fara'id al-Usul, Qom, Majma' al-Fikr al-Islami.
- Ayazi, Mohammad Ali, (1414), Al-Mufasssirun Hayatham wa Manhajham, Tehran: Ministry of Culture and Islamic Guidance. [In Arabic]
- Agha Buzurg Tehrani, Mohammad Mohsen, (1403), Al-Dhari'ah to the Works of the Shi'a, Beirut: Dar al-Adwaa. [In Arabic]
- Babaei, Ali Akbar, (1385), Schools of Interpretation, Qom: Research Center for Seminary and University in Cooperation with the Samat Organization, Vol. 2. [In Persian]
- Beheshti, Ibrahim, (1390), News reporting, History and beliefs, Qom: Dar al-Hadith. [In Persian]
- Javadi Amoli, Abdullah, (1390): Tasnim Interpretation, Qom: Israa Publishing Center. [In Persian]
- Jawhari, Ismail bin Hammad, (1404 AH): Al-Sahih, verified by Attar, Ahmad bin Abdul Ghafoor, Beirut: Dar al-Ulama li-Malayin, vol. 2. [In Arabic]
- Hurr Ameli, Muhammad bin Hassan, (1362), Amal al-Amal fi 'Ulama Jabal Amil, Baghdad: Maktaba al-Andalus. [In Arabic]
- Hurr Ameli, Muhammad bin Hassan, (1412), Hidayah al-Ummah i l-Ahkam al-A'imah (a.s.), Mashhad: Astana al-Razwiyyah al-Maqdisah. [In Arabic]
- Hurr Ameli, Muhammad bin Hassan, (1412), Wasa'il al-Shi'ah ila tahsil ma'al al-Shari'ah, Beirut: Dar Ihya' al-Turat al-Arabi. [In Arabic]

- Hurr Ameli, Muhammad bin Hassan, (1422), Tahrir wasa'il al-Shi'ah, Qom: Nasayeh. [In Arabic]
- Khansari, Mohammad Baqir, (1390), Gardens of Paradise in the Lives of Scholars and Sadat, Qom: Dehaqani. [In Arabic]
- Khoei, Sidabul al-Qasim, (1372), The Majam of Rijal al-Hadith and the description of Tabaqat Al-Rawat, Qom: Al-Taqfah al-Islamiyya Publishing House.
- Dehaqaniyan, Masoumeh, (1391), Thesis: Translation and Research of Tafsir Noor al-Thaqlain, Part Three of the Holy Quran, Ahvaz: Shahid Chamran University. [In Persian]
- Rezai-Isfahani, Mohammad Ali, (1387), Logic of Tafsir al-Quran, Qom: Jamia al-Mustafa al-Alamiyah, Vol. 3. [In Persian]
- Zubaidi, Mohammad bin Mohammad, (1414 AH): Taj al-Arous from the Jewels of the Dictionary, Beirut: Dar al-Fikr. [In Arabic]
- Zarkashi, Badr al-Din, (1376 AH), Al-Burhan in the Sciences of the Quran, Beirut: Dar al-Kutb al-Arabiya. [In Arabic]
- Sobhani, Ja'far, (1432), Al-Mabsut in the Principles of Jurisprudence, Qom: Imam Sadiq (AS) Institute. [In Arabic]
- Saeedi et al., Mohammad Baqir, (2010), Pathology of Interpretive Currents, Qom: Hawza and University Research Institute, Vol. 5. [In Persian]
- Suyuti, Jalal al-Din, (2015), Mastery in the Sciences of the Quran, Egypt: Egyptian General Book Council. [In Arabic]
- Shaker, Mohammad Kazem, (2003), Principles and Methods of Interpretation, Qom: World Center for Islamic Sciences. [In Persian]
- Shayestejad et al., Ali Akbar, (2014), Comparative Study of the Interpretive Method of the Interpretations of Nur al-Thaqlain and Dar al-Manthur, Hasnaa Publication, Year 6, Summer 2014, No. 21. [In Persian]
- Tabatabaei, Muhammad Hussein, (1390 AH), Al-Mizan, Beirut: Al-Alami Press Institute, Vol. 2. [In Arabic]
- Tabarsi, Fadl ibn Hassan, (1372), Majma' al-Bayan fi Tafsir al-Quran, Tehran: Nasser Khosrow, Vol. 3. [In Arabic]
- Tarihi, Fakhr al-Din ibn Muhammad, (1375 AH), Majma' al-Baharin, Tehran: Maktaba al-Murtazawiyah, Vol. 3. [In Arabic]
- Tusi, Muhammad ibn Hassan, (1364), Tahdhib al-Ahkam, Tehran: Dar al-Kutb al-Islamiyyah. [In Arabic]
- Ameli, Mohammad bin Makki (Shahid Awal), (2018), Zikr al-Shi'ah fi Ahkam al-Shari'ah, Qom: Al-Bayt (AS) Foundation for the Revival of Heritage. [In Arabic]
- Abdullahzadeh Arani and his colleague, Rahmatullah, (2016), Textual Criticism of the Narrations of the Interpretation of Noor al-Thaqlain Based on Quranic Documents, Scientific-Research Quarterly Journal "Research in the Sciences of the Quran and Hadith" Al-Zahra University (SA), Year 13, Issue 1, Spring, 29, pp. 137-159
- Arousi al-Hawaizi, Abd Ali ibn Juma'ah, (1415 AH), Tafsir al-Nur al-Thaqlain, Qom: Ismailiyyah. [In Arabic]

- Farahidi, Khalil bin Ahmad, (1409 AH): Al-Ain, Researcher: Mahdi Makhzumi, Ibrahim Samaraei, Qom: Dar Al-Hijra Institute, Vol. 2. [In Arabic]
- Fazil Toni, Abdullah bin Muhammad, (1415 AH), Al-Wafiyah fi Asul al-Fiqh, Qom: Al-Fikr al-Islami.
- Karaki, Hussein bin Shihab al-Din, (1396), Guides to the Righteous on the Path of the Imams (AS), Bi-Ja: Bi-Na. [In Arabic]
- Kulayni, Muhammad bin Yaqoob, (1407), Al-Kafi, Tehran: Dar Al-Kutub Al-Islamiyya, Vol. 4. [In Arabic]
- Majlisi, Muhammad Taqi, (1406), Rawda al-Mutaqeen fi Sharh min la yahdrah al-Faqih, Iran: Kushanpur Islamic Culture Foundation. [In Arabic]
- Mohsen Pour and Hishamar, Qasim, (2014), Pathology of the Interpretive Narratives of Noor al-Thaqlain, Journal of Religious Research, Volume 14, Fall and Winter 2014, No. 29. [In Persian]
- Modarres, Mohammad Ali, (1989), The Library of Literature in Translations of the Famous Balkaniyya and Al-Laqqab, Tehran: Khayyam. [In Arabic]
- Madani Bajistani, Mahmoud, (2006), Dictionary of Shiite Hadith Books, Tehran: Amir Kabir Publishing Institute. [In Persian]
- Masoudi, Abdul Hadi, (2009), Pathology of Hadith, Qom: Zayir Publishing. [In Persian]
- Marafet, Mohammad Hadi, (2018), Tafsir and the Interpreters in the Dress of al-Qushayb, Mashhad: Al-Razaviyya University for Islamic Sciences. [In Arabic]
- Mo'adeb, Reza, (2007): Fundamentals of Quranic Interpretation, Qom: University of Quran and Hadith. [In Persian]
- Islamic Jurisprudence Encyclopedia Foundation, (2003), Dictionary of Jurisprudence According to the School of Ahl al-Bayt (peace be upon them), Qom: Islamic Jurisprudence Encyclopedia Foundation. [In Persian]
- Mahdavi Rad et al., Mohammad Ali, (2009), Ijtihad in the Narrative Interpretation of Nur al-Thaqaalayn, Bi-Quarterly Hadith Research Journal, First Year, Spring and Summer 2009, Issue 1. [In Persian]
- Nasseri, Mohammad Akbar, (2015), Thesis: Pathology of Explanatory Narratives with a Focus on the Two Interpretations of Nur al-Thaqaalayn and Al-Durr al-Manthur, Qom: Al-Mustafa Al-Alamiyah Society. [In Persian]
- Hashemi Shahroudi, Mahmoud, (2009), Dictionary of Jurisprudence According to the School of Ahl al-Bayt (peace be upon them), Qom: Islamic Jurisprudence Encyclopedia Foundati.

